

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

Quòd virtus sit propriè bonum nostrum, posseßio libera & sufficiens. Cap.
VII. [i.e. VI.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](#)

Super illud Psal. Signatū est super nos lumen, &c. dicit de lumine gratiae. Hoc lumen est totum & verum hominis bonum. Sine gratia non est homini verum bonum, vel bonum naturae vel bonum fortunae, Bernar. Si quis callidus est ingenio, si viget arte, si preminet intellectu, instrumenta sunt haec tam viatorum quam virtutum. Senec. Non vivere bonum est, sed bene vivere: bene autem vivere virtutis est. Tullius: Quod rectum & honestum est & cum virtute, id solum bonum arbitror. Nunquid potest cuiquam malo bonum esse, aut potest quisquam in abundantia honorum esse non bonus? Seneca: Doce non esse positum bonum virtus in spatiis eius, sed in usus: usus autem rectus virtutis est. Sap. Omnia que extra nos sunt dona: queque hominibus forte contingunt, non ideo laudatur, quod habuerit quis ea, sed quod his honeste sit usus. Aug. Non utiliter in tempore vivitur, nisi ad comparandum meritum, quo in aeternitate vivatur.

*Quod virtus sit proprium nostrum, possit libera &
sufficiens.*

C A P . V I I .

Virtus, secundum Philosophos, bonum nostrum est proprium, quoniam bona fortuna sunt bona aliena a nobis. Hoc bonum nulla vis a nobis excutit, iuxta verbum Sene. Non potest auferri ab homine, nec in vita, nec in morte. Tullius: Omnia alia caduca sunt: virtus una est, altissimis desixa radicibus. Idem: Haec demum sapientia est, ut omnia tua in te pesira esse dicas, humanosque causus virtute inferiores putes. Senec. Non est tuum fortuna quod fecit tuum. Boetius in lib. consola. Nunquam tua faciet esse fortuna, quae natura rerum a te facit esse aliena. Sen. Peritum est, neque quod aduentum fuit. Idem: Quid stultius est, quam in homine aliena laudare: quid eo demetrius quod circa se miratur ea que ad aliud protinus transferri possunt? Non faciunt meliori equum aurum frenum. Aug. in lib. Sciloquiorum: Deus per quem dicimus aliena esse, quem aliquando nostra: & nostra esse, quem aliquando aliena putauimus, accipe me ab ipsis fugientem famulum tuum quia & ista me quondam fugiebam a te, accepisti alienum, ad te mihi rediendum esse sentio, nihil aliud scio nisi fluxa & caduca spernenda esse, & certa & aeterna requirienda. Senec. Ratio arbitria est honorum & malorum: aliena & hesterna pro multis habet, omnem illi bonum in animo est. Habacuc 2. Vere qui congregat non sua. Non sua vocat temporalia. Senec. Huc cogitationes tue redit, hoc cura, hoc opta, omnia alia Deo vota missurus, ut cotulit sis remeti posse, & ex te nascetur bonis. Item virtus possessio libera est, quem possidet bona temporalia in subiectione, est aliqua vel fortuna, vel ipsarum divitiarum, vel eorum quibus occasione divitiarum indiger. Sen. Incipit esse fortunæ

b

subiectus, si quis partē sui foris querit. Aug. Venditis rebus nostris nullō magis carū accipimus pretiū, quā nosip̄os. Implicati enim talibus nō eram⁹ nostri. Sen. Minus quā seruus est, qui seruos timeret. ¶ Itē virtus posseſſio est habēti ſufficiens. 2. Cor. 12. Sufficit tibi gratia mea. Sen. Virtus nudo homine cōtēta eſt. Idē: Sapiens ſe contentus eſt, non ut velit eſſe ſi h̄c amico, ſed ut poffit. Itē Seneca: Se contētuſ eſt sapiens ad bene viuēdū, non ad viuēdum: ad hoc enim rebus multis illi opus eſt, ad illud tantū animo ſano & erecto & dēpiciētē fortunā. Idem, Virtus nullo eget, & præter ſumim̄ bonū extrinſecus instrumenta nō quaerit. Ecōtrario, diuitiæ tetrena multis indigēt. Boëtius: O anguſtas inopēſque diuitias, quas nec habere totas plurit us licet, & ad quēlibet ſine cāterorū paupertate nō veniūt. Idē: Verū illud eſt, permultis illos indigere, qui permulta poffidēt. Homo abſq; virtute vel gratia eſt regio egeſtatis. August. in lib. Cōf. 1. Deſluxi à te ego, & errauī: errauī Deus me⁹ nimis deuius à ſtabilitate tua in adolescence mea, & factus ſum mihi regio egeſtatis.

Quod virtus ē magna iucunditatis & dignitatis. C A P. V I I.

Item virtus bonum eſt & magna iucunditatis & magna dignitatis. Boër. le cōſol. Nūquā ſine pena ſunt vitia, nūquā ſine prämio ſunt virtutes. Senec. Rerū honestarū p̄tium in ipſis eſt: hoc p̄tium eſt mentis latititia. Idē: Reclē factorū vērsus fruſtus eſt in ipſis: nec vllū virtutum p̄tium dignum ipſis extra ipſas eſt. Ber. Delectationes non perdimus, ſed mutamus à corpore ad animam, & ſenſibus ad conſientiam. Item Greg. ſuper Iob 1. Filij per domos coniuium faciunt, dum virtutes ſingulae iuxta modū propriū mentē pafciunt. Ecōtrario cuſre per ſingula, tot inuenies animae tormenta, quot vitia, ut ait Aug. Gaudium virtutis eſt velut fons gaudij in domo propria naſcēs. Sc̄ne. Existimas me detrahere tibi multas voluptrates, qui fortuita ſubmoueo, qui dulcissima ſpe oblectamenta cēſeo deuitanda. Imō ecōtrā volo tili nunquā deesse lētitia: volo illā tibi domi naſci: naſcitur, ſi intra reipſum ſit. Idem: Tu iudicas eū gaudere qui ridet: animus debet eſſe alacer & fidens, & ſuper omnia reſtus. Eccle. 30. Non eſt oblectamentum ſuper cordis gaudium. Senec. Conculca iſta quę extrinſecus ſplēdent, & de tuo gaude. Quid eſt autem hoc, de tuo, de reipſo, & tui optimā parte. Idē: Viri boni gaudium eſt ex bona conſientia, ex contemptu fortitorū ex honestis consiliis, ex rectis actionibus, ex placito vita & continuo tenore vñā premechtis viam. Idem: Hæc quibus delectatur vulgus, tenuem habet ac perfuſoriam voluptratē, & quod